

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (29/05/2013)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Στους εμφύλιους πολέμους τα πάντα είναι αξιοθρήνητα, αλλά τίποτα (δεν είναι) πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη : κάνει αυτή τους νικητές αγριότερους και πιο αχαλίνωτους (από ό,τι συνηθώς), ώστε, ακόμα κι' αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να πιέζονται από την ανάγκη να γίνουν. Πράγματι, η έκβαση των εμφυλίων πολέμων είναι πάντα τέτοια, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά που θέλει ο νικητής, αλλά ακόμα ώστε να κάνει ο νικητής το χατίρι αυτών, με τη βοήθεια των οποίων κερδίστηκε η νίκη.

Ενεργώντας κάτω από την επιρροή τους πολλοί, όχι μόνο αχρείοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, δε θα είναι κανείς τόσο ανόητος, που να μη βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος, που να μην το παραδέχεται.

B1. bellum civile
miserrimum
ipsum
victoribus

feroci

talis

exitu

earum

auxilium (στον ενικό βοήθεια/ πληθ. βοηθητικό στράτευμα)

auctoritas

plus

huic

castrorum (στον ενικό το φρούριο/ πληθ. στρατόπεδο)

stultam

B2. redidisti
sunto

cogeretur

faciendum

vult

obsequentur

peperisti

animadversum/ animadversu

dixerint

intellexisse

perveniebatis

indende

vidissemus

fatebuntur

Γ1α. miserius: κατηγορούμενο στο nihil μέσω του εννοούμενου est
ferociores: κατηγορούμενο του αντικειμένου victores
bellosum: γενική υποκειμενική στο exitus
iis: αντικείμενο στο obsequatur
id: υποκείμενο του απαρεμφάτου factum esse

fore: αντικείμενο του intellego, ειδικό απαρέμφατο
coniurationem: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου esse factam

Γ1β. in bellis civilibus: in bellis, quae civilia sunt

Γ1γ. Cicero scripsit bellorum enim civilium exitum talem esse simper, ut non
Solum ea fierent, quae vellet victor, sed etiam ut victor obsequeretur iis,
quorum auxilio victoria parta esset.

Γ2α. “ etiamsi natura tales non sint” :

Δευτερεύουσα παραχωρητική πρόταση ,εκφράζει μια υποθετική κατάσταση ,που και αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρείται το περιεχόμενο της προσδιοριζόμενης πρότασης με ρήμα το cogantur. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο etiamsi, εκφέρεται με υποτακτική και συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (sint). Εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (cogantur), για να δηλώσει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ2β. “quae velit victor” :

Δευτερεύουσα αναφορική επιθετική προσδιοριστική στο ea, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae, εκφέρεται με υποτακτική λόγω έλξης προς την υποτακτική της συμπερασματικής πρότασης και συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (velit). Εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (fiant) για να δηλώσει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ2γ. **Si iste in Manliana castra pervenerit:** δευτερεύουσα υποθετική πρόταση, εισάγεται με το σύνδεσμο si (καταφατική). Σχηματίζει εξαρτημένο από το intellego, σύνθετο (δύο αποδόσεις), υποθετικό λόγο της **ανοικτής υπόθεσης στο μέλλον**. Ειδικότερα: Εξαρτημένος λόγος: **Υπόθεση:** si pervenerit (υποτακτική παρακειμένου)

Απόδοση: neminem tam stultum fore... neminem tam improbum fore (απαρέμφατο μέλλοντα)

Ανεξάρτητος λόγος: **Υπόθεση:** si pervenerit (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)

Απόδοση:... nemo tam stultus erit... nemo tam improbus erit...
(οριστική μέλλοντα)

Μετατροπή σε υποθετικό λόγο που δηλώνει υπόθεση Δυνατή- Πιθανή

Υπόθεση: Si **perveniāt** (υποτακτική ενεστώτα)

Απόδοση: nemo tam stultus **sit**... nemo tam improbus **sit**. (υποτακτική ενεστώτα)